# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 22ας Φεβρουαρίου 2001 *

Στην υπόθεση C-187/99,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Supremo Tribunal Administrativo (Πορτογαλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

**Fazenda Pública**

και

**Fábrica de Queijo Eru Portuguesa L^da^,**

παρισταμένου του:

**Ministério Público,**

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1999/85 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 1985, για το καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης (ΕΕ 1985, L 188, σ. 1), και ειδικότερα του άρθρου του 11,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen (εισηγητή) και N. Colneric, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Tizzano,

γραμματέας: R. Grass,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Fábrica de Queijo Eru Portuguesa L$^{da}$, εκπροσωπούμενη από τον Á. Caneira, advogado,

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Fernandes και Â. Seiça Neves, καθώς και από την T. Missionário,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις K. Rispal-Bellanger και C. Vasak,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον R. Tricot και την M. Afonso,

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Δεκεμβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

1 Με απόφαση της 28ης Απριλίου 1999, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 20 Μαΐου 1999, το Supremo Tribunal Administrativo υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, τέσσερα προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 1999/85 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 1985, για το καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης (ΕΕ 1985, L 188, σ. 1), και ειδικότερα του άρθρου του 11.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της τυροκομικής εταιρίας Fábrica de Queijo Eru Portuguesa L$^{da}$ (στο εξής: Eru Portuguesa) και της Fazenda Pública (Πορτογαλικού Δημοσίου) σχετικά με τον συντελεστή αποδόσεως που ορίστηκε, στο πλαίσιο του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως, για τη μεταποίηση τυριού, το οποίο είχε εισαγάγει η Eru Portuguesa, σε τυρί τριμμένο.

## Το κανονιστικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1999/85 ορίζει:

«2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2, το καθεστώς της ενεργητικής τελειοποίησης καθιστά δυνατό, υπό τους όρους που προβλέπει ο παρών κανονισμός, να χρησιμοποιούνται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, προκειμένου να υποστούν μία ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης:

α) μη κοινοτικά εμπορεύματα που προορίζονται να επανεξαχθούν εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας υπό μορφή παράγωγων προϊόντων, χωρίς να υπόκεινται σε εισαγωγικούς δασμούς·

β) εμπορεύματα που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, με επιστροφή ή μη είσπραξη των εισαγωγικών δασμών τους, αν επανεξαχθούν από το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας ως παράγωγα προϊόντα.

3. Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

[...]

η) *εργασίες τελειοποίησης:*

— η κατεργασία εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένης της κάθε είδους συναρμολόγησης, ή προσαρμογής τους σε άλλα εμπορεύματα,

— η μεταποίηση εμπορευμάτων,

— η επισκευή εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένης της γενικής επισκευής και της ρύθμισής τους,

— η χρησιμοποίηση ορισμένων εμπορευμάτων, τα οποία καθορίζονται, βάσει της διαδικασίας του άρθρου 31, παράγραφοι 2 και 3, και τα οποία δεν περιέχονται στα παράγωγα προϊόντα αλλά επιτρέπουν ή διευκολύνουν την παραγωγή των τελευταίων, ακόμα και αν αναλίσκονται ολικά ή εν μέρει κατά τη χρησιμοποίησή τους·

θ) *παράγωγα προϊόντα:* όλα τα προϊόντα που προκύπτουν από εργασίες τελειοποίησης·

[...]

ιστ) *συντελεστής απόδοσης:* η ποσότητα ή το ποσοστό παράγωγων προϊόντων, που προκύπτουν από την τελειοποίηση ορισμένης ποσότητας εισαγόμενων εμπορευμάτων.»

4 Το άρθρο 3 του κανονισμού 1999/85 — που περιέχεται στον τίτλο ΙΙ, που επιγράφεται «Έκδοση της άδειας» — ορίζει:

«1. Η υπαγωγή στο καθεστώς της ενεργητικής τελειοποίησης εξαρτάται από την έκδοση, εκ μέρους της τελωνειακής αρχής του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιούνται οι εργασίες τελειοποίησης, έγκρισης ενεργητικής τελειοποίησης η οποία ονομάζεται στο εξής "έγκριση".

2. Η έγκριση εκδίδεται μετά από αίτηση του προσώπου που πραγματοποιεί, το ίδιο ή μέσω τρίτου, εργασίες τελειοποίησης.

Το πρόσωπο αυτό υποχρεούται να παρέχει, μέσα στην αίτησή του, τις αναγκαίες πληροφορίες για την έκδοση της έγκρισης.

3. Η έγκριση μπορεί, ανάλογα με την περίπτωση, να καλύπτει μία ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης.»

5 Τα άρθρα 11 και 12 του κανονισμού 1999/85 — που περιέχονται επίσης στον τίτλο II — έχουν ως εξής:

*«Άρθρο 11*

1. Στην έγκριση καθορίζονται οι όροι υπό τους οποίους γίνεται χρήση του καθεστώτος της ενεργητικής τελειοποίησης.

2. Ο κάτοχος της έγκρισης υποχρεούται να ενημερώνει την τελωνειακή αρχή για κάθε στοιχείο που προκύπτει μετά την έκδοση της έγκρισης αυτής και το οποίο ενδέχεται να έχει επίπτωση στη διατήρηση της έγκρισης ή στο περιεχόμενό της.

3. Όταν μεταβάλλονται οι συνθήκες βάσει των οποίων εκδόθηκε η έγκριση, η τελωνειακή αρχή τροποποιεί ανάλογα την έγκριση αυτή.

*Άρθρο 12*

Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η έγκριση ανακαλείται και αυτές κατά τις οποίες διαπιστώνεται ότι είναι άκυρη, καθώς και οι συνέπειες που απορρέουν, καθορίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 31, παράγραφοι 2 και 3.»

6 Κατά τα άρθρα 15 και 17 του κανονισμού 1999/85, που περιέχονται στον τίτλο III, που επιγράφεται «Λειτουργία του καθεστώτος»:

*«Άρθρο 15*

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, η τελωνειακή αρχή καθορίζει είτε το[ν] συντελεστή απόδοσης της εργασίας τελειοποίησης, είτε, ενδεχομένως, τον τρόπο υπολογισμού αυτού του συντελεστή απόδοσης. Ο συντελεστής αυτός καθορίζεται ανάλογα με τις πραγματικές συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιούνται οι εργασίες τελειοποίησης.

[...]

*Άρθρο 17*

Η τελωνειακή αρχή μπορεί να επιβάλει κάθε μέτρο εποπτείας και ελέγχου το οποίο κρίνει αναγκαίο για την ορθή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού από τον κάτοχο της έγκρισης και από τον μεταποιητή, εφόσον πρόκειται για άλλο πρόσωπο.»

7 Το παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΟΚ) 3677/86 του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 1986, που καθορίζει ορισμένες διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού 1999/85 για το καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης (ΕΕ 1986, L 351, σ. 1), περιέχει υπόδειγμα αιτήσεως χορηγήσεως εγκρίσεως, καθώς και υπόδειγμα εγκρίσεως παθητικής τελειοποιήσεως. Αμφότερα τα υποδείγματα περιέχουν έναν αριθμό 6, που επιγράφεται στο μεν πρώτο «Συντελεστής απόδοσης», στο δε δεύτερο «Συντελεστής απόδοσης ή τρόπος καθορισμού του», και παραπέμπει σε υποσημείωση, που, στο μεν πρώτο υπόδειγμα, ορίζει: «Αναφέρατε τον προβλεπόμενο συντελεστή απόδοσης ή κάνετε προτάσεις για τον καθορισμό του συντελεστή», στο δε δεύτερο υπόδειγμα,

ορίζει: «Αναφέρατε τον συντελεστή απόδοσης ή τις λεπτομέρειες σύμφωνα με τις οποίες η τελωνειακή αρχή που είναι εξουσιοδοτημένη να ελέγχει την κανονικότητα της διεξαγωγής των εργασιών τελειοποίησης πρέπει να καθορίσει τον συντελεστή αυτόν. [...]».

**Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα**

8 Τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία το εθνικό δικαστήριο κρίνει, με την παραπεμπτική του απόφαση, αποδειχθέντα, συνοψίζονται ως εξής:

9 Κατά τον Μάρτιο και Απρίλιο του 1988, η Eru Portuguesa εισήγαγε διάφορα κιβώτια και χαρτοκιβώτια με τυριά προοριζόμενα για μεταποίηση. Οι εισαγωγές αυτές συντελέστηκαν υπό καθεστώς ενεργητικής τελειοποιήσεως, σύμφωνα με έγκριση την οποία εξέδωσαν οι πορτογαλικές τελωνειακές αρχές. Σύμφωνα με την αίτηση της Eru Portuguesa, η έγκριση όριζε συντελεστή αποδόσεως για τη μεταποίηση του εισαγομένου τυριού σε τριμμένο τυρί 97 %.

10 Κατόπιν ελέγχου που διενεργήθηκε στις εγκαταστάσεις της Eru Portuguesa κατόπιν αιτήσεως του Υφυπουργού Φορολογικών Υποθέσεων, της 31ης Αυγούστου 1988, διαπιστώθηκε ότι ο συντελεστής απώλειας για τον εν λόγω τύπο τυριού ήταν μόνον 1 %, απ' όπου συναγόταν συντελεστής αποδόσεως 99 % και όχι 97 %, όπως ανέγραφε η έγκριση. Ο έλεγχος περατώθηκε στις 12 Ιουνίου 1990.

11 Από τις 30 Νοεμβρίου 1988, η Eru Portuguesa μείωσε την αξία του τριμμένου τυριού με βάση τον συντελεστή απώλειας του 1 %. Άλλωστε, στις μεταγενέστερες αιτήσεις της για τη χορήγηση εγκρίσεως βάσει του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως, δήλωνε, για το τριμμένο τυρί, συντελεστή αποδόσεως 99 % και ποσοστό απωλείας 1 %.

12 Κατόπιν των διαπιστώσεων που έγιναν κατά τον εν λόγω έλεγχο, η τελωνειακή αρχή υπολόγισε τους δασμούς που οφείλονταν για την ποσότητα πρώτων υλών που αντιστοιχούσε στο επί πλέον 2 % των δηλωθεισών απωλειών και, τον Ιανουάριο του 1992, απαίτησε από την Eru Portuguesa την πληρωμή τους.

13 Αφού η προσφυγή την οποία είχε ασκήσει κατά της εκκαθαριστικής πράξεως του Chefe da Delegação Aduaneira do Jardim do Tabaco (αρμόδιας τελωνειακής αρχής) η Eru Portuguesa ενώπιον του Tribunal Fiscal Aduaneiro de Lisboa (Πορτογαλία) απορρίφθηκε ως αβάσιμη, η Eru Portuguesa άσκησε έφεση ενώπιον του Tribunal Tributário de Segunda Instância.

14 Το τελευταίο έκρινε ότι το άρθρο 11 του κανονισμού 1999/85 διέπει μόνον τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της εγκρίσεως και δεν αφορά τον συντελεστή αποδόσεως της εργασίας τελειοποιήσεως, η οποία ανάγεται στη λειτουργία του καθεστώτος. Εξ αυτού συνήγαγε ότι η εν λόγω διάταξη δεν επέτρεπε στην τελωνειακή αρχή να μεταβάλει μονομερώς τον συντελεστή αποδόσεως τον οποίον είχε ορίσει και ότι, αν αυτός αποδεικνυόταν υψηλότερος απ' ό,τι είχε προβλέψει, μπορούσε να αυξηθεί μόνο κατά τη χορήγηση εγκρίσεων στο μέλλον. Κατά συνέπεια, το Tribunal έκρινε την έφεση βάσιμη, εξαφάνισε την εκκληθείσα απόφαση και ακύρωσε την επίδικη εκκαθαριστική πράξη.

15 Η Fazenda Pública, με την αναίρεση την οποία άσκησε κατά της αποφάσεως του Tribunal Tributário de Segunda Instância ενώπιον του Supremo Tribunal Administrativo, αμφισβήτησε, μεταξύ άλλων, την ερμηνεία την οποία είχε δώσει αυτό για το άρθρο 11 του κανονισμού 1999/85. Συναφώς, ισχυρίστηκε ότι η διάταξη αυτή επιτρέπει στην τελωνειακή αρχή να μεταβάλει αμέσως τον συντελεστή αποδόσεως, χωρίς να αναμένει μεταγενέστερες εγκρίσεις, όταν οι περιστάσεις βάσει των οποίων χορηγήθηκε η έγκριση θα έχουν μεταβληθεί.

16 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Supremo Tribunal Administrativo αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Αφορά η διάταξη του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1999/85 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 1985, τους όρους (υποχρεώσεις, κανόνες) που επιβάλλονται, με την έγγραφη έγκριση, στον υπαγόμενο στο καθεστώς ενεργητικής τελειοποιήσεως ως προς τη χρησιμοποίηση (λειτουργία) του;

2) Ή αφορά, αντιθέτως, τους όρους, τα προαπαιτούμενα ή τις προϋποθέσεις της χορηγήσεως εγκρίσεως ενεργητικής τελειοποιήσεως;

3) Άπαξ η τελωνειακή αρχή ορίσει τον συντελεστή αποδόσεως, μπορεί, στη συνέχεια, να τον μεταβάλει μονομερώς διότι ο κάτοχος της εγκρίσεως, κατά την εξέλιξη της λειτουργίας του καθεστώτος, επέτυχε συντελεστή αποδόσεως υψηλότερο από εκείνον που είχε αρχικώς προβλεφθεί και εγκριθεί;

4) Επιτρέπουν η αρχή της ασφάλειας δικαίου και οι κανόνες του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως στην αρμόδια τελωνειακή αρχή να μεταβάλει μονομερώς τον συντελεστή αποδόσεως που έχει ορίσει με την εκδοθείσα σχετική έγκριση, εάν αποδειχθεί ότι η εν λόγω τελωνειακή αρχή παρακολουθούσε και έλεγχε τη λειτουργία της επιχειρήσεως αφότου άρχισε να ισχύει το καθεστώς στην Πορτογαλία (το 1986);»

**Επί του πρώτου, του δευτέρου και του τρίτου ερωτήματος**

17 Με τα τρία πρώτα ερωτήματά του, που ενδείκνυται να συνεξετασθούν, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 11 του κανονισμού 1999/85 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εφαρμόζεται όχι μόνο στους όρους και τις προϋποθέσεις χορηγήσεως εγκρίσεως του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως, αλλά και στους όρους χρήσεως ή λειτουργίας αυτού του καθεστώτος, τους οποίους επιβάλλει η έγκριση στον κάτοχό της, και, κατά συνέπεια, αν η τελωνειακή αρχή μπορεί να μεταβάλει μονομερώς τον συντελεστή αποδόσεως, τον οποίον είχε ορίσει κατά τη χορήγηση της εγκρίσεως, αν, κατά την εξέλιξη της λειτουργίας του καθεστώτος, αποδεικνύεται ότι επιτυγχάνεται συντελεστής αποδόσεως υψηλότερος από εκείνον που οριζόταν με την έγκριση.

18 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 1999/85 προβλέπει ρητά ότι η έγκριση θέτει τους όρους υπό τους οποίους γίνεται χρήση του καθεστώτος της ενεργητικής τελειοποιήσεως.

19 Περαιτέρω, ορίζοντας ότι ο κάτοχος της εγκρίσεως υποχρεούται να ενημερώνει την τελωνειακή αρχή για κάθε στοιχείο που ανακύπτει μετά τη χορήγηση της εγκρίσεως αυτής και ενδέχεται να έχει επίπτωση στη διατήρηση της εγκρίσεως ή στο περιεχόμενό της, το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 1999/85 επιβάλλει στον κάτοχο την υποχρέωση να γνωστοποιεί στην τελωνειακή αρχή όχι μόνο κάθε μεταβολή σχετική με τις προϋποθέσεις χορηγήσεως και διατηρήσεως της εγκρίσεως, αλλά

και κάθε μεταβολή σχετική με τους — οριζομένους με την έγκριση — όρους υπό τους οποίους πρέπει να συντελεσθεί η εργασία ενεργητικής τελειοποιήσεως.

20 Μεταξύ των όρων αυτών συγκαταλέγεται — όπως προκύπτει από το άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 1999/85 — και ο συντελεστής αποδόσεως της εργασίας.

21 Εξ άλλου, δυνάμει της ίδιας αυτής διατάξεως, ο συντελεστής αποδόσεως της εργασίας ορίζεται με βάση τις πραγματικές συνθήκες υπό τις οποίες συντελούνται ή θα συντελεσθούν οι εργασίες τελειοποιήσεως.

22 Εξ αυτού έπεται ότι, το άρθρο 11, παράγραφος 3, του κανονισμού 1999/85, ορίζοντας ότι, όταν μεταβάλλονται οι συνθήκες βάσει των οποίων έχει εκδοθεί η έγκριση, η τελωνειακή αρχή οφείλει να την τροποποιεί, καταλαμβάνει και τους όρους χρήσεως ή λειτουργίας του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο συντελεστής αποδόσεως.

23 Η προεκτιθέμενη ερμηνεία συνάδει άλλωστε προς τους σκοπούς του καθεστώτος της ενεργητικής τελειοποιήσεως, που έχει θεσπισθεί με τον κανονισμό 1999/85.

24 Όπως έχει ήδη διαπιστώσει το Δικαστήριο, σκοπός της θεσπίσεως του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως ήταν να δοθεί στις κοινοτικές επιχειρήσεις, που χρησιμοποιούν εμπορεύματα τρίτων χωρών για την παραγωγή προϊόντων προοριζομένων προς εξαγωγή, η δυνατότητα να προμηθεύονται τα εμπορεύματα αυτά υπό τους ίδιους όρους όπως και οι μη κοινοτικές επιχειρήσεις, ώστε οι κοινοτικές αυτές επιχειρήσεις να μην περιέρχονται σε μειονεκτική θέση στο διεθνές εμπόριο. Προς τούτο,

το καθεστώς αυτό επιτρέπει τη μη επιβολή δασμών στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες εμπορεύματα, τα οποία υφίστανται εντός της Κοινότητας ορισμένη κατεργασία ή μεταποίηση και στη συνέχεια επανεξάγονται ως παράγωγα προϊόντα εκτός Κοινότητας (απόφαση της 29ης Ιουνίου 1995, C-437/93, Temic Telefunken, Συλλογή 1995, σ. I-1687, σκέψεις 18 και 19).

25 Όπως, περαιτέρω, προκύπτει από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1999/85, για να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος αυτός σκοπός και να αποφεύγεται ταυτόχρονα η κατάχρηση του συστήματος αυτού, κατέστη αναγκαίο να θεσπισθεί σύνολο διατάξεων, που συναποτελούν το καθεστώς της ενεργητικής τελειοποιήσεως.

26 Ο σκοπός αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνον αν οι επωφελούμενες του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως κοινοτικές επιχειρήσεις προβαίνουν όντως στις σκοπούμενες εξαγωγές σε πλήρη συμμόρφωση προς τους κανόνες του. Όπως ορθώς τόνισε με τις γραπτές της παρατηρήσεις η Γαλλική Κυβέρνηση, αυτό δεν θα συνέβαινε ιδίως αν ο συντελεστής αποδόσεως μιας εργασίας ενεργητικής τελειοποιήσεως δεν συνέπιπτε με τον πραγματικό της συντελεστή και αν, υπ' αυτές τις συνθήκες, μέρος των εισαγομένων εμπορευμάτων, εν προκειμένω ίσο προς τη διαφορά του ορισθέντος και του πραγματικού συντελεστή, δεν εξαγόταν, αλλά διατίθενταν εντός του κοινοτικού τελωνειακού εδάφους χωρίς ποτέ να καταβληθούν εισαγωγικοί δασμοί.

27 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι στα τρία πρώτα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 11 του κανονισμού 1999/85 έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται όχι μόνο στους όρους και τις προϋποθέσεις χορηγήσεως εγκρίσεως του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως, αλλά και στους όρους χρήσεως ή λειτουργίας αυτού του καθεστώτος, τους οποίους επιβάλλει η έγκριση στον κάτοχό της, και ότι, κατά συνέπεια, η τελωνειακή αρχή μπορεί να μεταβάλει μονομερώς τον συντελεστή αποδόσεως, τον οποίον είχε ορίσει κατά τη χορήγηση της εγκρίσεως, αν, κατά την εξέλιξη της λειτουργίας του καθεστώτος, αποδεικνύεται ότι επιτυγχάνεται συντελεστής αποδόσεως υψηλότερος από εκείνον που οριζόταν με την έγκριση.

**Επί του τετάρτου ερωτήματος**

28 Με το τέταρτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν ο κανονισμός 1999/85 ή η αρχή της ασφάλειας δικαίου εμποδίζουν την αρμόδια τελωνειακή αρχή να μεταβάλει μονομερώς τον συντελεστή αποδόσεως τον οποίο είχε ορίσει με την έγκριση, αν αποδεικνύεται ότι η εν λόγω τελωνειακή αρχή επέβλεπε και έλεγχε τη δραστηριότητα του κατόχου πριν από τη χορήγησή της.

29 Συναφώς, υπενθυμίζεται, κατ' αρχάς, ότι έγκριση ενεργητικής τελειοποιήσεως εκδίδεται μετά από αίτηση του προσώπου που πραγματοποιεί, το ίδιο ή μέσω τρίτου, εργασίες τελειοποιήσεως, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1999/85, υποχρεούται να παρέχει, με την αίτησή του, όλες τις αναγκαίες για την έκδοση της εγκρίσεως πληροφορίες, μεταξύ των οποίων και τον συντελεστή αποδόσεως· σύμφωνα, άλλωστε, με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, ο κάτοχος της εγκρίσεως υποχρεούται να ενημερώνει την τελωνειακή αρχή για κάθε στοιχείο που ανακύπτει μετά τη χορήγηση της εγκρίσεως αυτής και ενδέχεται να έχει επίπτωση στη διατήρηση της εγκρίσεως ή στο περιεχόμενό της.

30 Ακολούθως, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού 1999/85, η τελωνειακή αρχή μπορεί να επιβάλει κάθε μέτρο εποπτείας και ελέγχου το οποίο κρίνει αναγκαίο για την ορθή εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού από τον κάτοχο της εγκρίσεως. Όπως άλλωστε προκύπτει από την απάντηση που δόθηκε στα τρία πρώτα προδικαστικά ερωτήματα, η τελωνειακή αρχή μπορεί να μεταβάλει μονομερώς τον συντελεστή αποδόσεως, τον οποίον είχε ορίσει κατά τη χορήγηση της εγκρίσεως, αν, κατά την εξέλιξη της λειτουργίας του καθεστώτος, αποδεικνύεται ότι επιτυγχάνεται συντελεστής αποδόσεως υψηλότερος από εκείνον που οριζόταν στην έγκριση.

31 Τέλος, το άρθρο 12 του κανονισμού 1999/85 προβλέπει ρητώς τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η έγκριση ανακαλείται και τις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται ότι είναι άκυρη.

32 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι έγκριση χορηγείται μόνον υπό την επιφύλαξη ότι ο κάτοχός της τηρεί, κατά τις εργασίες στις οποίες προβαίνει, τους όρους χορηγήσεώς της και ότι την εν λόγω τήρηση μπορεί να ελέγχει η τελωνειακή αρχή που έχει την εξουσία να λαμβάνει όλα τα αναγκαία προς τούτο μέτρα εποπτείας και ελέγχου.

33 Συνεπώς, η χορήγηση της εγκρίσεως δεν μπορεί να θεμελιώνει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του κατόχου της περί διατηρήσεως των όρων τους οποίους περιέχει, αν, κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του καθεστώτος, αποδεικνύεται ότι οι όροι αυτοί έχουν μεταβληθεί.

34 Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση κατά την οποία αποδεικνύεται ότι, πριν από τη χορήγηση νέας εγκρίσεως, η τελωνειακή αρχή είχε επιβάλει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 17 του κανονισμού 1999/85, στον αιτούντα μέτρα εποπτείας και ελέγχου για να επαληθεύσει αν, στο πλαίσιο προγενεστέρων εγκρίσεων, το καθεστώς ενεργητικής τελειοποιήσεως είχε εφαρμοσθεί ορθά.

35 Πράγματι, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, ένας συναλλασσόμενος, υπέρ του οποίου εθνική αρχή έχει ήδη λάβει αποφάσεις μη συνάδουσες προς σαφή και μη διφορούμενο κανόνα του κοινοτικού δικαίου, δεν μπορεί ευλόγως να προσδοκά ότι η ίδια αρχή θα λάβει και άλλη απόφαση — ή θα διατηρήσει μια υφιστάμενη απόφαση αμετάβλητη — κατά παράβαση του κοινοτικού δικαίου (βλ. στην ίδια κατεύθυνση, απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1997, C-325/96, Fábrica de Queijo Eru Portuguesa, Συλλογή 1997, σ. I-7249, σκέψη 22).

36 Επομένως, στο τέταρτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ούτε ο κανονισμός 1999/85 ούτε η αρχή της ασφάλειας δικαίου εμποδίζουν την αρμόδια τελωνειακή αρχή να μεταβάλει μονομερώς τον συντελεστή αποδόσεως τον οποίο είχε ορίσει με την έγκριση, ακόμη και αν αποδεικνύεται ότι η εν λόγω τελωνειακή αρχή επέβλεπε και έλεγχε τη δραστηριότητα του κατόχου πριν από τη χορήγησή της.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

37 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Πορτογαλική Κυβέρνηση, η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με απόφαση της 28ης Απριλίου 1999 το Supremo Tribunal Administrativo, αποφαίνεται:

1) **Το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1999/85 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 1985, για το καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης, έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται όχι μόνο στους όρους και τις προϋποθέσεις χορηγήσεως εγκρίσεως του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως, αλλά και στους όρους χρήσεως ή λειτουργίας αυτού του καθεστώτος, τους οποίους επιβάλλει η έγκριση στον κάτοχό της, και ότι, κατά συνέπεια, η τελωνειακή αρχή μπορεί να μεταβάλει μονομερώς τον συντελεστή αποδόσεως, τον οποίον είχε ορίσει κατά τη χορήγηση της εγκρίσεως, αν, κατά την εξέλιξη της λειτουργίας του καθεστώτος, αποδεικνύεται ότι επιτυγχάνεται συντελεστής αποδόσεως υψηλότερος από εκείνον που οριζόταν με την έγκριση.**

**2) Ούτε ο κανονισμός 1999/85 ούτε η αρχή της ασφάλειας δικαίου εμποδίζουν την αρμόδια τελωνειακή αρχή να μεταβάλει μονομερώς τον συντελεστή αποδόσεως τον οποίο είχε ορίσει με την έγκριση, ακόμη και αν αποδεικνύεται ότι η εν λόγω τελωνειακή αρχή επέβλεπε και έλεγχε τη δραστηριότητα του κατόχου πριν από τη χορήγησή της.**

Σκουρής Schintgen Colneric

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 22 Φεβρουαρίου 2001.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του δευτέρου τμήματος

Β. Σκουρής